

PROFESSIONAL TA'LIM TIZIMINI RIVOSHLANTIRISH

Sirdaryo viloyati Mirzaobod tumani
kasb-hunar maktabi direktori
Raximov Jo'rabek Qadamovich

Annotatsiya: Ushbu maqolada mamlakatimizda 2019 yilning oktabrida O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lif tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiysi qabul qilinganligi va ushbu hujjatga intellektual taraqqiyotni jadallashtirish, raqobatdosh kadrlarni tayyorlash, ilmiy va innovatsion faoliyatni samarali tashkil etish tog'risidagi ma'lumotlar keltirilgan.

Kalit so'zlar: ilm-marifat, ta'lif, konsepsiya, oliy ta'lif, PF- 5712 farmon, axborotlar texnologiyalari.

Bugungi kunda o'quv yurtlarida ta'lif berish faoliyati yanada takomillashtirib, xalqimizning asrlar davomida shakllangan ilm sari intilish fazilati yana bir bor namoyon bo'lmoqda. Yoshlarimiz sog'lom hamda go'zal turmush kechirish, egallagan kasbi bo'yicha doimiy ish o'rniga ega bo'lish, ma'suliyatni o'z zimmasiga olish, insoniy qadr-qimmatini kansitishga yo'l qo'ymaslik, qisqacha aytganda, komillikka erishish uchun harakat qilyapti va bu jarayonda ta'lif olishni eng asosiy sharti sifatida ko'rmoqda.

Mamlakatimizda 2019 yilning oktabrida O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lif tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiysi qabul qilindi. Ushbu hujjatga intellektual taraqqiyotni jadallashtirish, raqobatdosh kadrlarni tayyorlash, ilmiy va innovatsion faoliyatni samarali tashkil etish hamda xalqaro hamkorlikni mustahkamlash maqsadida fan, ta'lif va ishlab chiqarish integratsiyasini rivojlantirish singari vazifalar asos qilib olindi.

Bugungi kunda yangi professional ta'lif muassasalarida ta'lif mazmuni, soni va sifati, ta'lif dasturlari, texnologiyalarning isloh qilinishi oqibatida bir qancha o'zgarishlar amalga oshirilib kelinmoqda. Ushbu vazifalarning amalgamasi

PRINCIPAL ISSUES OF SCIENTIFIC RESEARCH AND MODERN EDUCATION

oshirilishi esa iqtisodiyotni taraqqiy etdirish, kambag'allikni qisqartirish yoshlari va xotin qizlarning hayotda munosib o'rin topishi, natijada xalqimiz turmush faravonligini oshirish masalalarining ijobjiy hal etishini ta'minlaydi Prezidentimizning 2019 yil 6 sentabrda "Professional ta'lim tizimini yanada takomillashtirishga doir qoshimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi farmoni qabul qilindi. Mazkur farmon Ozbekiston tarixida yangi professional ta'lim tizimini tashkil etishga asos bo'lgan bo'lsa, 2020yil 24yanvarda davlatimiz rahbari o'z murojaatnomasida "Joriy o'quv yildan boshlab, mutlaqo yangi professional ta'lim tizimi yo'lga qo'yilib, kasb hunar maktablari, kollejlar va texnikumlar tashkil etiladi" deb mazkur tizimning ahamiyatini yanabir bor alohida takidladi. Bunda iqtisodiyotning barcha tarmoqlari barobarida tadbirkorlik, kichik biznes, tomorqa biznesi, qurilish, xizmat ko'rsatish, chorvachilik, parrandachilik kabi tez sur'atlarda ravnaq topayotgan sohalar uchun ishchi kasblar bo'yicha malakali kadrlar tayyorlashi ko'zda tutildi. O'z navbatida, yangi tizimning barcha huquqiy - me'yoriy asoslari yaratildi. Jumladan, yaqinda "O'zbekiston Respublikasida uzluksiz boshlang'ich, o'rta va o'rta maxsus professional ta'lim tizimini tartibga soluvchi normativ – huquqiy hujjatlarni tasdiqlash to'g'risida"gi hukumat qarori e'lon qilindi. Qaror bilan uzluksiz boshlang'ich, o'rta va o'rta maxsus professional ta'lim to'g'risidagi nizom, boshlang'ich professional ta'lim bosqichida kadrlar tayyorlaydigan kasb-hunar maktablarining namunaviy ustavi, O'rta professional ta'lim bosqichida kadrlar tayyorlaydigan kollejlarning namunaviy ustavi hamda O'rta- maxsus professional ta'lim bosqichida kadrlar tayyorlidigan texnikumlarning namunaviy ustavi tasdiqlandi. Ushbu hujjatlar asosida o'quv jarayoni xalqaro standartlarga muvofiqlashtirilgan ta'lim dasturlari asosida tashkil etiladigan 3 ta toifadagi ta'lim muassasalari yo'lga qo'yiladi. Joriy etilayotgan yangi tizim xalqaro andozalarga to'la mos bo'lishi uchun 14 ta xalqaro tashkilot bilan hamkorlikda rivojlangan xorijiy mamlakatlarning ilg'or tajribalari o'rganildi.

Professional ta'limning sifat va samaradorligini ta'minlash maqsadida o'quvchilar egalagan bilim, ko'nikma va malakalarini bevosita kundalik hayotida

PRINCIPAL ISSUES OF SCIENTIFIC RESEARCH AND MODERN EDUCATION

qo'llashga o'rgatadigan kompetensiyaviy yondashuvga asoslangan ta'lim dasturlari yaratildi va yangi o'quv yilidan tadbiq etish boshlandi. Professional ta'limmuassasalari bazasida zamonaviy agratexnologiyalarga o'qitishni joriy qilish, "simulyasion markazlar" faoliyatini yo'lga qo'yish amalga oshiriladi. Yana bir muhim jihat, bundan buyon professional ta'lim uassasalari va kasb – hunarga o'qitish markazlari imkoniyatlaridan kelib chiqib, o'quvchilarni jalg qilgan holda issiqxona, chorvachilik, asalarichilik, baliqchilik, quyonchilik, parrandachilik, bog'dorchilik, limonchilik, sabzavot yetishtirish, ishlab chiqarish hamda xizmat ko'rsatish sohalarida tadbirkorlik va kichik biznes tarmoqlari tashkil etiladi.

Xulosa qilib aytganda mamlakatimizdagi milliy ta'li tizimi olib borilayotgan islohotlari, jumladan, ta'lim sifatin ta'minlash ustuvor yo'nalish deb belgilanayotgan davrda ta'lim tizimining samarali meyoriy-huquqiy asoslari yanada takomillashtirilayotganiga hammamiz guvoh bo'lib turibmiz. "O'zbekiston Respublikasi xalq ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash tog'risida"gi PF- 5712 farmoni asosida ta'lim sohasida olib borilishini nazarda tutilgan ishlarni o'zida qamragan konsepsiada belgilangan vazifalarni amalga oshirish orqali Prezidentimizning 5 ta muhim tashabbuslari keng ko'lama bajarilib, yaqin keljakda mamlakatimizni intellectual salohiyati, yuqori ta'lim sifati jahon standartlariga javob bera oladigan ta'lim darajasi yuksak bo'lgan davlatlar qatoriga olib chiqishiga ishonchimiz komil.

REFERENCES

1. O'zbekiston Respublikasi xalq ta'limi tizimini 2030 – yilgacha rivojlantirish konsepsiysi to'grisidagi Prezident Shavkat Mirziyoyevning 29.04.2019 yildagi PF-5712 son farmoni. www.lex.uz sayti.
2. Ishmuhammedov R., Abduqodirov A., Pardayev A. Ta'limda innovatsion texnologiyalar. – T.: Iste'tod, 2008. -108 – b.
3. Yusupov X. Tizimli innovatsion yondashuv asosida ta'lim sifatini boshqarishning asosiy yo'nalishlari. – T.: Xalq ta'limi, 2019. – 44- b.

PRINCIPAL ISSUES OF SCIENTIFIC RESEARCH AND MODERN EDUCATION

4. Omonov B. Ta'lim va milliy taraqqiyot. – T.: Xalq so'zi, 2020. – 2-3 – b.
5. Rahmonov, Oliy ta'lim tizimi: O'zbekiston qanday marralarni ko'zlamoqda? – T.: Xalq so'zi, 2021. – 2-3 – b.